

Labour boekt grote verkiezingszege VK

Labour heeft, volgens exitpolls, de verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk met overmacht gewonnen. De Conservatieve Partij van premier Rishi Sunak heeft een grote nederlaag geleden.

De regeringspartij heeft volgens de BBC maar 131 zetels behaald. Dat is het slechtste resultaat voor de partij sinds 1918. Daarmee lijdten de Tories een historische nederlaag. Rishi Sunak stond al tijden onder druk, zijn beleid werd door velen bekritiseerd.

De sociaaldemocraten, onder leiding van Keir Starmer, hebben volgens de exitpolls 410 zetels. Labour komt zo voor het eerst sinds 14 jaar

weer aan de macht. Starmer kan al snel als nieuwe premier naar Downing Street 10, de woning van de regeringsleider. Al enkele jaren werd Labour een verkiezingsoverwinning voorspeld. De peilingen waren sinds 2021 in hun voordeel. De BBC sprak gisteravond van een aardverschuiving.

De Liberale Democraten krijgen volgens de exitpoll 61 van de 650 zetels. Anti-immigratiepartij Reform UK komt met 13 zetels nieuw het parlement binnen. De Schotse Nationale Partij (SNP) komt uit op 10 zetels.

De exitpoll werd direct na het sluiten van de stembussen, om 23.00 uur Nederlandse tijd, gepubliceerd.

'Verkocht om de kinderswens van ander te vervullen'

Sam van den Haak was gisteren officieel jarig. In werkelijkheid is ze dat niet. Haar geboortedatum is vervalst om een illegale adoptie vanuit Sri Lanka mogelijk te maken. Daarom klaagt ze met zeven andere Sri Lankaanse slachtoffers de Nederlandse staat aan. Die negeerde vele signalen van misstanden door een malafide adoptiebureau.

Tonny van der Mee
Den Haag

Op de ochtend dat ze voor de rechtbank in Den Haag staat, krijgt Sam van den Haak uit Zevenaar felicitaties van bedrijven die haar korting aanbieden. Maar voor haar is het geen feestdag. „Vandaag ben ik jarig: volgens mijn paspoort. Maar ik ben nog lang niet jarig. Ik ben geboren op 17 december.”

Zo begon Sam gisteren geëmotioneerd aan haar verklaring. „Mijn adoptievader heeft me vanaf mijn zesde jaar misbruikt en zette me het huis uit, omdat ik niet voldeed aan zijn verwachtingen als adoptiekind. Ik moest iemand anders zijn dan ik ben. Dat doe ik nog steeds.”

Acht Sri Lankaanse geadopteerden, onder wie Sam, stelden de Nederlandse staat aansprakelijk voor de gevolgen van fraude bij hun adoptie door de stichting Flash. De

▲ Sam van den Haak: „Mijn grote wens is helemaal mezelf te kunnen zijn.” FOTO ANNABEL OOSTEWEEGHEL

staat verleende in de jaren 80 verblijfsvergunningen en visums, terwijl er tussen 1979 en 1984 berichten waren waarbij Flash werd geassocieerd met ontvoering of verduistering van kinderen, het verkopen van zieke baby's en fraude.

De commissie-Joustra, die onderzoek deed naar illegale adopties, bevestigde dat Flash betrokken was bij misstanden. „Door toch visums te blijven te verstrekken toonde de staat zich een waakhond die wel blaft, maar niet beet”, zegt letselschade-advocaat Mark de Hek, die de geadopteerden bijstaat.

„Een waakhond die doof en blind was voor ernstige en concrete signalen.”

Landsadvocaat Erik Koppe wijst iedere verantwoordelijkheid van de staat af. Hij zegt dat het kabinet al excuses heeft gemaakt aan geadopteerden voor misstanden en maatregelen heeft genomen om hen beter te ondersteunen. Ook wijst Koppe erop dat de Hoge Raad in april in de zaak van een andere Sri Lankaanse, Dilani Butink, heeft geoordeeld dat de zaak over moet, omdat het handelen van de overheid moet worden getoetst naar de maatstaven van toen.

Sam van den Haak vond haar oma en broer door een handgeschreven briefje van haar biologische moeder. Zo ontdekte ze wanneer ze écht geboren is. Haar moeder bleek te zijn overleden. „Ze vertelden dat ze prima voor me hadden kunnen zorgen”, zegt ze. „Ik heb het haar nooit kunnen vragen. Ik ben voor 10.000 gulden verkocht om de kinderswens van een ander te vervullen.”

Geadopteerden willen dat de staat de fraude erkent en hen ondersteunt bij het vinden van biologische families.

Sam van den Haak: „Ik moet nu een geboortedatum invullen die niet van mij is. Op papier besta ik niet. Ik ben niet alleen misbruikt door mijn adoptievader, maar ook door de staat. Mijn grote wens is helemaal mezelf te kunnen zijn.”

Uitspraak is op 18 september.

DEBAT OVER NIEUWE KABINET

Nooit stond een

Zijn eerste grote debat was een historisch taaie ontgroening, even leek zijn kabinet zelfs al te wankelen. Premier Dick Schoof ziet felle oppositiepartijen tegenover zich en hij ligt met coalitiepartner PVV overhoop. Pijnlijk duidelijk is: Schoof staat er alleen voor.

Tobias den Hartog
Niels Klaassen
Den Haag

Hij is een marathonloper, heeft een groot uithoudingsvermogen ('ausdauer') en is 'lichtvoetig maar niet naïef', vertelt Dick Schoof monter aan het begin van het debat. Dat is maar goed ook: hij had die talenten gisteren de hele dag nodig. En hard ook.

Tijdens het debat over zijn nieuwe kabinet, zijn eerste ooit, wordt Schoof urenlang geconfronteerd met zijn geïsoleerde positie, als ongekozen premier zonder partijkleur. Linkse oppositiepartijen eisen dat de premier duidelijk afstand neemt van felle PVV-teksten, Geert Wilders wil juist dat Schoof de PVV-bewindspersonen verdedigt.

Het plaatst Schoof in een onmogelijke spagaat die leidt tot chaos en hevige emoties – ook in zijn eigen kabinet. Aanleiding is een oude tweet die minister van Asiel Marjolein Faber ooit deelde, waarin GL-PvdA-Kamerlid Esmah Lahlah – zelf ook in de zaal – gereduceerd werd tot 'het PvdA-hoofddoekje'. Is zo'n tweet geen reden tot een reprimande richting Faber? Of beter: wat zegt Schoof tegen mevrouw Lahlah, mét hoofddoek, hier in de Kamer?

Schoof aarzelt amper en spreekt Lahlah direct toe: „Ik kijk haar graag in de ogen. Ik waardeer haar als Kamerlid. Dat u een hoofddoek op heeft, maakt voor mij niet uit.” Lahlah doet eigenlijk niet mee aan het debat, maar rea-

geert: „Voor al die meiden die een hoofddoek dragen en geraakt zijn: laat je niks wijsmaken, er zijn genoeg vrouwen die een hoofddoek dragen, je kunt alles bereiken wat je wilt.”

Als Lahlah geëmotioneerd in de gang is verdwenen, krijgt Schoof van Wilders juist weer de rekening voor zijn geste. „Toen er werd gezegd dat er racisten in dit kabinet zitten, had u ook meteen boos moeten worden en zeggen: er zijn geen racisten in dit kabinet. Daar moet u fel op reageren. Normeren moet twee kanten op.”

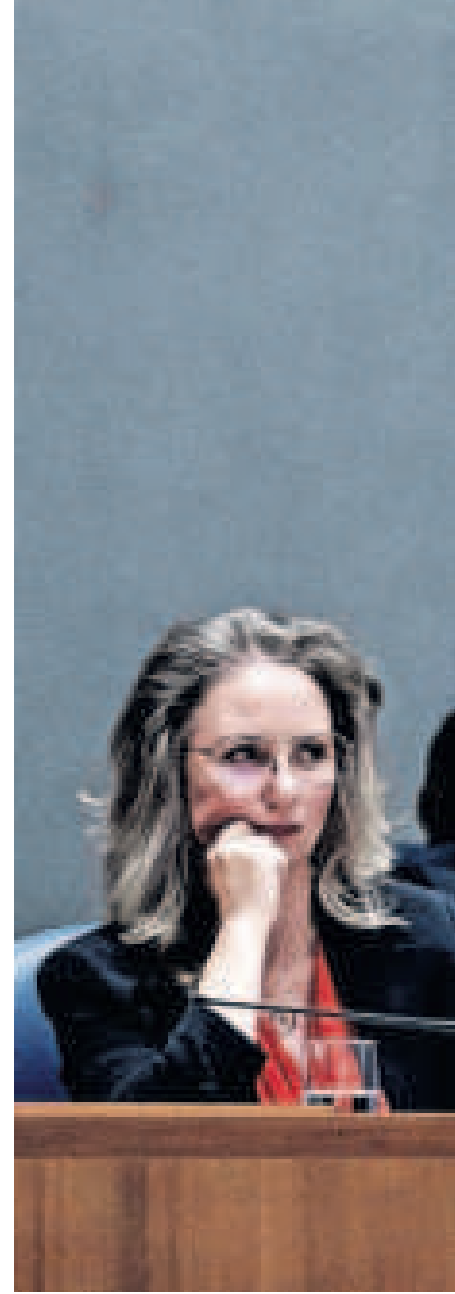
Schoof is zichtbaar gespannen, maar aarzelt wederom amper als hij reageert op Wilders: „Ik bepaal echt zelf mijn eigen woorden. Ik heb geen andere keus, ik

Dat was slappe hap. Ik verwacht dat u direct afstand neemt als ze onze ministers racisten noemen

– Geert Wilders (PVV)

moet het ook gewoon doen. Ik heb gezegd: ik sta voor alle mensen in dit kabinet, geen enkele uitzondering.” Wilders countert: „Ja, maar dat was dus slappe hap. U bent ook mijn minister-president. Ik verwacht dat u direct afstand neemt als mensen onze ministers racist noemen.” Op Twitter deelt Wilders daarna het videotje onder de noemer 'slappe hap', andere partijleiders spreken

schande van de PVV-aanval op Schoof. In de wandelgangen knippert een Haagse veteraan met de ogen. „Nog nooit meegeemaakt dit.”

Want de confrontatie tussen Wilders en Schoof is een unieke: een coalitieleider die zijn eigen premier aanvalt. Tegelijk geldt: Schoof zal eraan moeten wennen. Als hij meebuigt met de linkse oppositie krijgt hij Wilders in

DEN HAAG

Kabinet

Het kabinet gaat geplande bezuinigingen op bijvoorbeeld gratis schoolmaaltijden vooralsnog niet verzachten. Sterker nog, het waarschuwt nu al dat er mogelijk nog veel harder moet worden gesneden in de overheidsuitgaven.

Tijdens het debat over de regeringsverklaring probeerden oppositiepartijen allerlei aangekondigde bezuinigingen van tafel te krijgen. Zo wil het kabinet de btw verhogen op bijvoorbeeld sportscholen, hotels, boeken, kranten en theaters. Ook wil het kabinet het mes zetten in subsidies voor gratis schoolmaaltijden en de maatschappelijke dienst-

▲ Eelco Heinen, de nieuwe minister van Financiën (tweede van rechts), houdt vast aan de voorgestelde bezuinigingen. FOTO ANP